

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансів

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
за освітньою програмою
«Податкова та митна справа»
з теми:
«Податок на прибуток в податковій системі України»

Виконавець:
студентка факультету фінансів та
банківської справи
Драгонер Х.Г.
Науковий керівник
к.е.н., доцент Луценко

І.С

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми кваліфікаційної роботи. Для стабільного економічного розвитку важливе функціонування та розвиток податкової системи держави. Одною з ключових складових є податок на прибуток підприємств. На сьогоднішній день податок на прибуток є бюджетоутворюючим, хоча у багатьох країнах виконує більш стимулюючу функцію: покращення соціально-економічних відносин, розвиток інвестиційного клімату, тощо

Одним з важливих факторів економічного зростання країни є діяльність та розвиток підприємницької діяльності. Тому особливого значення набуває вдосконалення податкового механізму податку на прибуток, що забезпечуватиме підвищенню рівня конкурентоспроможності.

В сучасних умовах важливо встановити особливий оптимальний рівень оподаткування за для правильного розподілу податкового тягаря, адже податок на прибуток є основним бюджетоутворюючим податком та важелем діяльності підприємств.

Проблемні питання досліджували такі вчені, як А. Ауербах, Н. Благоева, Д. Георгієва, Д. Йоргенсон, Р.Лилова, В. Лейбфріц, Е. Мендоза, В. Милинов, Дж. Стігліц, Д. Фулerton, Харбергер та ін.

Окремі аспекти цієї проблеми ґрунтовно висвітлені в сучасній економічній літературі: це стосується, зокрема, праць вітчизняних науковців Андрущенко, І. Бучма А. Даниленка, Л. Демиденко, Я. Жаліла, Ю. Іванова, А.Казка, А.Крисоватого, О. Марченко, В. Мельника, С. Онишко, А. Соколовської, В. Федосова, Л. Шаблістої, та інших.

Метою кваліфікаційної роботи є: визначення напрямів вдосконалення системи оподаткування прибутку на основі дослідження ролі податку на прибуток підприємств в податковій системі України

Реалізація поставленої мети обумовила такі завдання:

- висвітлити економічну сутність прямого оподаткування;
- дослідити історію, сутність та функції податку на прибуток;
- визначити місце податку на прибуток у податковій системі України;
- проаналізувати діючий механізм справляння податку на прибуток підприємств в Україні;
- провести моніторинг надходжень податку на прибуток підприємств до доходів Державного бюджету України;
- оцінити роль податку на прибуток на економічний розвиток країни;
- дослідити світовий досвід справляння податку на прибуток підприємств та можливості його впровадження в українську практику;
- запропонувати перспективні напрями вдосконалення процесу оподаткування податку на прибуток підприємств.

Об'єкт дослідження – податок на прибуток в податковій системі

Предмет дослідження - комплекс теоретичних та методичних розробок щодо функціонування податку на прибуток підприємств України.

Методи дослідження. у кваліфікаційній роботі були використані загальнонаукові й емпіричні методи досліджень:

- під час дослідження сутності прямого оподаткування та податку на прибуток підприємств – методи наукової індукції та дедукції, абстракції, структурний та системний

- під час аналізу фіскальної ефективності податку на прибуток підприємств – статистичний метод

- під час прогнозування надходжень податку на прибуток – методи економетричного аналізу та економіко-математичного моделювання, зокрема кореляційно-регресійний метод;

- при дослідженні іноземного досвіду та визначення можливості його імплементації у вітчизняну практику – метод порівняння.

Інформаційною базою випускної роботи є: законодавчі та нормативно-правові акти; наукові публікації вчених економістів; монографічні дослідження; статистичні дані Державної служби статистики; Міністерства фінансів України, Державної податкової служби, Державної митної служби, аналітичні доповіді, результати опитування проведені Опендатабот; електронні ресурси світової мережі Internet.

Наукова новизна одержаних результатів результати досліджень мають наукову новизну та можуть сприяти реформуванню податкового механізму справляння податку на прибуток.

Практичне значення одержаних результатів. Результати дослідження мають теоретичне значення для вдосконалення справляння податку на прибуток.

Результати дослідження, що були проведені в науковій роботі, викладені у збірник тез доповідей VI Студентської науково-практичної конференції факультету фінансів та банківської справи «Стабілізація фінансово-економічної системи України» шляхом публікації тез «Напрями вдосконалення оподаткування податком на прибуток».

Структура й обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи становить 77 сторінки друкованого тексту, містить 22 таблиць, 10 рисунків. Список використаних джерел нараховує 57 найменування та займає 5 сторінок.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Концептуальні засади функціонування податку на прибуток підприємств**» досліджена сутність прямого оподаткування, історичний розвиток та функції податку на прибуток підприємств та визначається місце податку на прибуток у податковій системі України.

У другому розділі «Оцінювання діючого механізму справляння податку на прибуток підприємств» проведено аналіз діючого механізму справляння податку на прибуток підприємств, проведено моніторинг надходжень податку на прибуток підприємств до доходів Державного бюджету України, оцінена роль податку на прибуток на економічний розвиток країни.

У третьому розділі «Пріоритетні напрямки удосконалення оподаткування податком на прибуток підприємств в Україні» розглянуто зарубіжний досвід оподаткування прибутку підприємств та можливості його адаптації в українську практику, запропоновано напрямки удосконалення основних елементів податку на прибуток підприємств.

ВИСНОВКИ

1. Дослідження теоретичних основ, проведення аналізу та моніторингу сучасного податкового механізму та напрямів реформування податку на прибуток підприємств дало змогу сформулювати такі висновки:

1. Основу податкової системи становлять прямі податки. Прямі податки – податки, що стягуються безпосередньо з майна або прибутку, що наявний у платника податків. Пряме оподаткування є соціально справедливим. До прямих податків відносяться податок на прибуток, податок на доходи фізичних осіб, єдиний податок, податок на майно (на землю та нерухоме майно), транспортний, екологічний податок. Пряме оподаткування є основним важелем для регулювання та забезпечення підтримки інтересів держави та суб'єктів господарювання. Пряме оподаткування регулює так само і зовнішньоекономічну діяльність, що впливає на розвиток інвестиційного клімату.

2. Розвиток податку на прибуток має коріння, ще з Древньої Греції. В історії оподаткування виділяють три етапи: перший - від древнього світу і до початку середньовіччя (податок мав тимчасовий та випадковий характер та справлявся в основному у грошовій формі); другий етап - XVI-XVIII ст., (становлення феодальних держав. Податки сплачувалися майже за все ; третій етап- кінець XVIII ст. У вітчизняній системі податок на прибуток підприємств розвивався у 7 етапів до сьогодні, а на сьогоднішній день має основні принципи та виконує 2 основних функції такі як: фіскальна та регулююча

3. Розглянувши місце податку на прибуток у податковій системі України можна сказати, що він є основним бюджетоутворюючим податком, так як посідає 3 місце за величиною надходжень до Зведеного бюджету України, та поступається лише податку на додану вартість та додатку з доходів фізичних осіб. Тим самим виконує свою фіскальну функцію. Податок на прибуток стимулює підприємства до розвитку, надаючи податкові пільги тим самим виконуючи стимулюючу функцію.

4. Механізм справляння податку на прибуток це система взаємопов'язаних елементів таких як: об'єкт оподаткування, суб'єкт

оподаткування, база оподаткування, пільги. Дослідивши кількість суб'єктів господарювання, майже за увесь досліджуваний період збільшився. Ставка впродовж останні роки була незмінною. Прибуток до оподаткування має нерівномірний розподіл за регіонами, також бачимо коливання фінансового результату до оподаткування, що пов'язане з карантинними обмеженнями, дослідивши пільги нами було виявлено їх зменшення та більше економічне обґрунтування, що на нашу думку є позитивним явищем. Під час воєнного стану податковий механізм зазнав значних змін, що спрямовані на те, щоб підтримати національного виробника у скрутному становищі.

5. Провівши моніторинг надходжень податку на прибуток підприємств до доходів Державного бюджету України, ми бачимо, що 90% від надходжень з податку на прибуток ідуть до Державного бюджету України. Надходження з кожним роком збільшуються. На надходження податку на прибуток впливають надміру сплачені грошові зобов'язання, котрі мають тенденцію до зменшення. Протилежним надміру сплаченим грошовим зобов'язанням є податковий борг, що має з кожним роком тенденцію до зростання, що має негативний характер. Важливим показником є виконання плану, розглянувши цей показник ми бачимо, що план був недовиконаний у 2017 та 2020 роках, що пов'язані із введенням податкових пільг та карантинними обмеженнями у 2020 році

6. Податкове навантаження з податку на прибуток підприємств збільшується, це показує поліпшення виконання державою фіскальної функції, але при цьому навантаження на суб'єктів господарювання збільшується. Дослідивши реальну ставку податку на прибуток, бачимо, що вона менша номінальної, що пов'язано із наданням пільг суб'єктам господарювання. Під час воєнного стану держава підтримує бізнес та стимулює до розвитку- багата кількість підприємств мала змогу перейти на спрощену систему оподаткування.

7. Розглянувши зарубіжний досвід на нашу думку було б доцільно:

- запровадити інвестиційний податковий кредит, що сприятиме економічному зростанню та появі нових місць. Це може стимулювати створення нових підприємств, а також дасть змогу підприємствам вкладати кошти в нове виробництво.

- введення менших ставок податку на прибуток підприємств для малого сектору виробництва

- На прикладі США можна було би ввести мінімальний податковий платіж з податку на прибуток.

- А також можливе запровадження прогресивної ставки, що буде стимулювати малих виробників до розвитку бізнесу. Це посприятиме створенню нових робочих місць, розвиток нового виробництва та розвиток інновацій

8. На нашу думку сучасний механізм справляння податку на прибуток має низку недоліків та має бути реформований особливо під час

воєнного стану. Тому на нашу думку до головних змін на сьогоднішній день можна віднести:

- запровадження прогресивної ставки, що може простимулювати розвиток малого та середнього бізнесу;
- закріплення податковою службою за кожним підприємством відповідального працівника, що буде виконувати консультаційні функції, це дасть змогу зменшити недовіру до працівників податкової служби, а також зменшити кількість помилок;
- зменшити податкове навантаження на виробників, що працюють на внутрішньому ринку держави;
- збільшити ставку податку на прибуток, для підприємств, що займаються добуванням корисних копалин (при експорті);
- встановлення державою мінімальної експортної ціни для сільськогосподарської продукції;
- відновлення перевірок в областях, де відсутні активні бойові дії;

АНОТАЦІЯ

кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавра
Драгонер Х.Г.
 «Податок на прибуток в податковій системі України»
 Одеський національний економічний університет
 м. Одеса, 2022 рік

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел.

У роботі розкривається актуальність дослідження за обраним напрямом, ставиться проблема, мета і завдання дослідження, визначаються предмет та об'єкт дослідження.

У кваліфікаційній роботі розглядаються концептуальні засади функціонування податку на прибуток підприємств, а саме: висвітлюється сутність прямого оподаткування, історичний розвиток та функції податку на прибуток підприємств та визначається місце податку на прибуток у податковій системі України.

Проведено аналіз діючого механізму справляння податку на прибуток підприємств. Проведено моніторинг надходжень податку на прибуток підприємств до доходів Державного бюджету України. Оцінена роль податку на прибуток на економічний розвиток країни.

Розглянуто зарубіжний досвід оподаткування прибутку підприємств та можливості його адаптації в українську практику. Запропоновано напрямки удосконалення основних елементів податку на прибуток підприємств.

В процесі роботи зроблено висновки та пропозиції щодо перспективних напрямків вдосконалення податку на прибуток підприємств в Україні з метою забезпечення розвитку.

Ключові слова: прямі податки, податок на прибуток, податкові пільги, прибуток, дохід, податковий механізм.

ANNOTATION

qualification work for a master's degree
 Drahoner K.
 «Foreign Economic Taxes: fiscal effects and regulatory potential»
 Odessa National University of Economics
 c. Odessa, 2022

Qualification work consists of an introduction, three sections, conclusions and a list of sources used.

The paper reveals the relevance of the study in the chosen direction, sets the problem, purpose and objectives of the study, defines the subject and object of the study.

The qualification work considers the conceptual principles of corporate income tax, namely: highlights the essence of direct taxation, historical development and functions of corporate income tax and determines the place of corporate income tax in the tax system of Ukraine.

The foreign experience of corporate income taxation and the possibilities of its adaptation to the Ukrainian practice are considered. The directions of improvement of the basic elements of the corporate income tax are offered.

The foreign experience of corporate income taxation and the possibilities of its adaptation to the Ukrainian practice are considered. The directions of improvement of the basic elements of the corporate income tax are offered.

In the course of the work, conclusions and proposals were made on promising areas for improving the corporate income tax in Ukraine in order to ensure development.

Keywords: direct taxes, income tax, tax benefits, income, income, tax mechanism.